

PROF. DR. MATIJA FAJDIGA (1941–2022)

Zapustil nas je zaslužni profesor Fakultete za strojništvo v Ljubljani prof. dr. Matija Fajdiga. Rojen je bil leta 1941 v Sodražici, kjer je preživel mladostna leta in obiskoval osnovno šolo. Kasneje se je šolal na Srednji tehnični šoli v Ljubljani, na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani pa je diplomiral leta 1963. Leta 1973 je magistriral, leta 1975 pa doktoriral s področja obratovalne trdnosti motornih vozil. Leta 1975 je postal učitelj z nazivom docent. Leta 1981 je bil izvoljen v naziv izrednega profesorja in leta 1996 v naziv rednega profesorja. Svoje pedagoško delo na fakulteti je zaključil leta 2011, od takrat dalje je do upokojitve leta 2013 opravljal naloge znanstvenega svetnika.

Prof. dr. Matija Fajdiga

Raziskovalno delo je pričel že leta 1968 v okviru Katedre za konstruiranje, ki jo je vodil zasl. prof. dr. Jože Hlebanja. Kasneje je opravljal samostojne raziskave s področja obratovalne trdnosti. V okviru dolgoročnega sodelovanja s podjetji je koncipiral in zgradil preskuševališča za transmisijske elemente vozil, za merjenje sojemalnih sil v jeklenih vrveh, za zavore vozil itn. Na ta način je Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani v tistem času pridobila ugled odlične in vodilne raziskovalne ustanove na področju motornih vozil na območju Jugoslavije. Med leti 1976–1980 je bil predsednik Odbora za žičnice in vlečnice pri Skupščini Republike Slovenije. V tem času so bili sprejeti osnovna zakonodaja za žičnice in vlečnice ter pravilniki o tehničnih prevzemih, za katere je profesor koncipiral postopek preskusov in pre-

skusno opremo. Leta 1982 je bil med ustanovitelji raziskovalnega polja Konstruiranje. Znotraj polja je prevzel raziskovalno skupino za Razvojna vrednotenja. Leta 1985 je ustanovil Laboratorij za razvojna vrednotenja – LAVEK. V okviru laboratorija je potekalo zelo intenzivno dolgoročno sodelovanje z jugoslovansko, kasneje po letu 1990 pa s slovensko industrijo.

Več let je bil predstojnik Katedre za strojne elemente in konstruiranje, ki je takrat združevala obsežen pedagoški program in pet laboratorijev. Leta 2002 je ustanovil Programsko skupino za razvojna vrednotenja. S tem je uveljavil obratovalno trdnost kot samostojno znanstveno področje. Sočasno je poskrbel, da je bilo novo znanje iz obratovalne trdnosti ves čas aplikativno preverjano v sodelovanju z industrijo. Raziskave, aplikativno delo z industrijo in mednarodno sodelovanje so omogočili, da se je v konstruiranju uveljavila eksperimentalna tehnika in probablistični koncept projektiranja izdelkov. Vse to delo je omogočilo, da je zasl. prof. dr. Matija Fajdiga leta 2005 ustanovil samostojno Katedro za strojne elemente in razvojna vrednotenja.

V sodelovanju s skupino propulzivnih podjetij je leta 2002 na FS ustanovil Center za razvojna vrednotenja – CRV, pri katerem je bil nosilni laboratorij LAVEK. V njem je raziskovalna skupina z aplikacijami preverjala temeljno znanje, usposabljala razvojne inženirje in omogočala povezavo dodiplomskih in podiplomskih študentov s

prakso. Leta 2003 je bil pobudnik in soustanovitelj Avtomobilskega grozda Slovenije – ACS in tri mandate predsednik nadzornega sveta ACS. V ACS se še dandanes med seboj in s tujino uspešno povezujejo slovenski avtomobilski razvojni dobavitelji.

Predvsem pa je bil zasl. prof. dr. Matija Fajdiga enkratni predavatelj in pedagog Fakultete za strojništvo. Bil je mentor več kot 100 študentom, 19 magistrantom in 18 doktorantom. Na matični fakulteti in na univerzi je opravljal različne pomembne funkcije. Bil je član in predsednik Upravnega odbora FS, prodekan za raziskovalno delo na FS, dekan FS, član upravnega odbora Univerze v Ljubljani, član senata FS. V svojem dolgoletnem delu je dobil naslednja priznanja za svoj pedagoški, raziskovalni, strokovni in družbeni angažma: red zaslug za narod s srebrno zvezdo RS, priznanje za uspešno delo na FS UL, številna priznanja slovenskih in jugoslovanskih podjetij za uspešno sodelovanje, zlato plaketo Univerze v Ljubljani ter nagrado za življenjsko delo ZSIS.

Zasl. prof. dr. Matija Fajdiga je pustil globok pečat tako na Fakulteti za strojništvo kot tudi na celotni Univerzi v Ljubljani. Zaradi tega ga bomo v trajnem spominu ohranili tako njegovi sodelavci, s katerimi je soustvarjal odmevne zgodbe o uspehih, kot tudi študentje, ki jim je nesebično razdal svoje bogato strokovno znanje.

Prof. dr. Jernej Klemenc